

Среща - консултация с Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерство на енергетиката, Дирекция „Управление на водите“ към Министерството на околната среда и водите и Басейнова дирекция „Черноморски район“ в рамките на обществените обсъждания на проекта на Програмата от мерки към Морската стратегия на Р България

11 май 2016 г., МОСВ, гр. София

Целта на срещата е обсъждане на проекта на Програмата от мерки за постигане на добро състояние на морската околна среда, с период на действие 2016 - 2021 г., част от Морската стратегия на Р България. Разработването на такъв стратегически документ е изискване на Рамкова директива за морска стратегия 2008/56/ЕО (РДМС).

Конкретната среща са част от поредица срещи с отделните компетентни органи съгласно Наредбата за опазване на околната среда в морските води (НООСМВ), в рамките на текущия процес на обществените обсъждания.

Мерки, дискутирани по време на срещите:

- мярка № 3 „Разработване на Регионален план за действие за Черно море по отношение на морските отпадъци (обща методология за количествена оценка на морски отпадъци, идентифициране на източниците, наказателни мерки и др.)“;
- мярка № 4 „Подобряване на управлението на отпадъците, генерирани от кораби“;
- мярка № 5 “Координирано организиране / подкрепа на провеждането на годишни кампании за повишаване на осведомеността на бизнеса сектора (търговци, плажни концесионери, потребители на плажни услуги, рибари и т.н.) и обществеността (туристи, студенти, деца и т.н.), по отношение на последствията върху морската околна среда, причинени от морските отпадъци, както и необходимостта от тяхното рециклиране“;
- мярка № 16 „Разработване и прилагане на общ план за действие за ранно откриване, и смекчаване, и оценка на въздействието на неместни видове“.
- мярка № 17 „Изменение на съществуващото законодателство, при необходимост, чрез въвеждане на разрешителен режим за дейности в морската среда или други регулаторни изменения“;
- мярка № 18 “Осигуряване на поэтапно изпълнение на изискванията на РДМС 2008/56/ЕО чрез обезпечаване на необходимата информация в т.ч. механизми за финансиране и управленски решения“;
- мярка № 20 „Преразглеждане на зоните за драгиране и депониране на драгажни маси (изследване на пригодността на съществуващите места за депониране на драгажни маси и предложения за нови).
- мярка № 21 “Внедряване на „морските отпадъци“ в съществуващото законодателство“.

- мярка № 22 „Ограничаване на генерирането на подводен шум и енергия в морската среда от офшорните инсталации (платформи)“;
- мярка № 23 „Надграждане на създаденият регистър за околния (постоянен) и антропогенния (импулсен) шум, следвайки стандартизираните задължителни изисквания за докладване с цел същият да се превърне в оперативен инструмент“.

Г. Терзов (Началник - отдел „УРБ“, МОСВ) откри срещата и представи накратко целта на срещата. Последва представяне на участниците (приложен присъствен списък към настоящият протокол).

Таня Милкова (БДЧР) направи кратка презентация - резюме на процеса на прилагане на РДМС 2008/56/ЕО до този момент и какво предстои, след което премина към по-подробно представяне на формулярите с горепосочените мерки.

След кратка встъпителна информация за целите и основните изисквания на директивата и в частност относно Програмата от мерки, срещата продължи с представянето на двете общи стратегически мерки:

- **Мярка 18** „Осигуряване на поэтапно изпълнение на изискванията на РДМС 2008/56/ЕО чрез обезпечаване на необходимата информация в т.ч. механизми за финансиране и управленски решения“: целта ѝ е да осигури по-ефективен механизъм (общи действия, приоритети, преодоляване на пропуските) на прилагане на директивата.

Т. Милкова (БДЧР) поясни, че общата концепция на мерките е те да са най-общо концептуално формулирани и без прекалено детайлизиране или планиране на трудно изпълними дейности, т.к. цялата информация ще се докладва на ЕК и в следствие периодично ще се докладва статуса на изпълнение на мерките. Все още има липса на достатъчен административен и технически капацитет във всички институции за изпълнение на дейности по РДМС с поставени високи и същевременно трудноизпълними цели.

Г-жа А. Николова, Зам. - министър на ОСВ допълни, че мерките все пак не трябва и да са либерални, тъй като основната цел е постигане / поддържане на добро състояние на морската околна среда, което съответно може да налага и поставяне на по - строги изисквания.

При преглед на отговорните институции за прилагане на мярката, беше уточнено пристанищните оператори да се добавят в поле „Заинтересовани страни“.

Беше препоръчано в мярка 18 да се добави и описание на индикаторите за ефективност на мярката - кой ги залага, изпълнява, как се събира, обработка и отчита / докладва информацията.

- **Мярка 17** „Изменение на съществуващото законодателство, при необходимост, чрез въвеждане на разрешителен режим за дейности в морската среда или други регулаторни изменения“:

Тази мярка е свързана основно с анализ и изменение на съществуващото законодателство, при необходимост.

Например следва да се регламентира добива на бяла вида, към момента този вид дейност не е включена като вид инвестиционно намерение.

Друга тема са концесиите за плажовете - дали е необходимо да се промени нещо в законодателството или начина на обмен на информация между отделните институции, отговорни за прилагането на РДМС по отношение на управлението на отпадъците в крайбрежната зона.

Е. Площакوف (ИАМА гр. София) направи уточнение, че Централното управление в гр. София отговаря за изготвяне на предложения за допълване и промяна на законодателството и изготвяне на стратегически документи и следва ДМА „Варна“ и

„Бургас“ да не се включват в отговорните институции за прилагане на мярката. Да се изпълнява само Изпълнителна агенция „Морска администрация“ гр. София.

Е. Площак (ИАМА гр. София) зададе въпрос относно обхвата на РДМС 2008/56/ЕО.

С. Барова (БДЧР) поясни, че РДМС допълва и надгражда Рамковата директива за водите 2000/60/ЕС в крайбрежните води, като разширява обхвата си до териториалните води и изключителната икономическа зона (ИИЗ) на Р България.

М. Георгиева (Главна дирекция „СПРРАТУ“, МРРБ) допълни, че ако Директивата за морското пространствено планиране има отношение към някои от мерките, следва да се добави във формулярите.

Т. Милкова (БДЧР) поясни относно посочените възможности за финансиране, че те са дадени индикативно и ако другите министерства считат, че е целесъобразно, може да се добавят и други източници.

И. Илиев (Дирекция „Природни ресурси, концесии, и контрол“, Министерство на енергетиката) повдигна темата относно минните отпадъци от проучването и добива на нефт и газ. Същите са дефинирани като отделна категория отпадък съгласно Закона за подземните богатства. Въпроса е дали ще се включат в Регионалния план за действие на морските отпадъци.

Г-н Илиев направи разяснение и относно проучванията и съответно добива на нефт и газ: има 3 действащи блока в изключителната икономическа зона в Черно море - Галата, Хан Аспарух и Силистар, за който в момента е подписан договор за проучване. Договора е в сила от влизане в сила на документа, който одобрява проекта за съвместимост.

Към момента има действащи концесии за добив на нефт и газ на находища Каварна - изток, Каварна, Галата и Калиакра. В блок „Хан Аспарух“ вече се извършват сондажни дейности по проучване на нефт и газ. В рамките на 5 години е планирано да се извършват 2 сондажа. В блок Силистар през 2016-2017 г. ще се провеждат 2 и 3Д сеизмични изследвания.

Разрешенията за проучване и добив на нефт и газ в Черно море се издават от Министерски съвет в качеството си на концедент. Контролен орган относно издадените концесионни договори за офшорни дейности е Министерството на енергетиката.

Проектът може осигури изпълнение на основните действия - т. 1 и 2 на мярка № 4 „Подобряване на управлението на отпадъците, генерирани от кораби“).

Като заключение, присъстващите бяха единодушни, че мерки с №№ 17 и 18 мярка са едни от най-важните мерки за цялостното прилагане на РДМС в България, като основните предизвикателства отсега и през следващите години ще бъде наблюденията и контрола на всички видове дейности в морската среда.

- **Мярка № 3** „Разработване на Регионален план за действие за Черно море по отношение на морските отпадъци (обща методология за количествена оценка на морски отпадъци, идентифициране на източниците, наказателни мерки и др.)“:

Тази мярка ще бъде актуализирана в полето „Кратко описание на мярката“ предвид вече стартирали действия в рамките на новосформирана работна група към Черноморската комисия в рамките на договор между ЧК и Програмата за околна среда на ООН (UNEP).

Беше наблегнато на факта, че Регионалния план за действие за Черно море по отношение на морските отпадъци следва да е допълнен с Национален план, съдържащ конкретни стъпки, които да се изпълняват на национални ниво.

- **Мярка № 4** „Подобряване на управлението на отпадъците, генерирани от кораби“:

В поле „Кратко и ясно описание на мярката“ ще бъде направена ревизия на текста, изброяващ видовете отпадъци от корабоплавателната дейност.

Общото мнение е, че следва да се помисли за изграждане на допълнителни приемни съоръжения за отпадъци за Варненски и Бургаски заливи.

Е. Площакков (Изпълнителна агенция „Морска администрация“, ИАМА гр. София) информира присъстващите, че Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ (ДППИ) е бенефициент на текущ проект за анализ на капацитета на приемните съоръжения за отпадъци от корабоплавателната дейност, който включва и изготвяне на техническа спецификация за закупуване на необходимите приемателни съоръжения в пристанищата, както и предложения за промяна на действащото законодателство.

- **Мярка № 5** „Координирано организиране / подкрепа на провеждането на годишни кампании за повишаване на осведомеността на бизнеса сектора (търговци, плажни концесионери, потребители на плажни услуги, , рибари и т.н.) и обществеността (туристи, студенти, деца и т.н.), по отношение на последствията върху морската околна среда, причинени от морските отпадъци, както и необходимостта от тяхното рециклиране“:

Дискутира се темата за концесионните договори за плажовете. Представителя на МРРБ обясни, че след промени в Закона за управление на Черноморското крайбрежие, компетенциите по тяхното издаване и контрол са прехвърлени към Министерството на туризма. Концедент по отношение на издаването на решения за сключване или отнемане на договори за отдаване под наем на морските плажове е Министерски съвет. Контролен орган е за изпълнението на заложените в договорите условия е Министерството на туризма.

Остава отворен въпроса относно тези плажове, които не са отдадени на концесионер и кои са отговорните институции за почистване на плажните ивици от отпадъци.

МРРБ ще провери дали тези неотдадени плажове влизат в общите устройствени планове на населените места, тогава и кметовете ще имат отговорности.

За тези плажове, които са отдадени на концесия, съответно концесионерите им имат задължения да осигуряват контейнери за изхвърляне на отпадъци и да извършват почистващи действия.

Вследствие на прехвърляне на отговорностите по издаване и контрол на издадените концесионни договори на плажните ивици на плажовете от Министерството на регионалното развитие и благоустройството към Министерството на туризма беше решено да се организира среща с Министерството на туризма за по - подробно обсъждане в връзка с формирането и управлението на плажните отпадъци.

- **Мярка № 16** „Разработване и прилагане на общ план за действие за ранно откриване, и смекчаване, и оценка на въздействието на неместни видове“:

Е. Площакков (ИАМА гр. София) обясни, че Дирекциите във Варна и Бургас не контролират концентрациите на микроорганизми в баластните води от корабите.

По отношение на Международната конвенция за контрол и управление на корабните баластни води и седимент (BWM Conv.'2004) все още няма действия по включване на региона на Черно море като специална зона съгласно Анекс V от MARPOL 73/78.

Налице е липса на законодателни стъпки в българското законодателство относно изследването на баластните води.

Чрез мярката следва да се внедри извършване на собствен мониторинг за качеството на морските води в пристанищните акватории от пристанищните оператори на мониторинг в пристанищната акватория. Контролният мониторинг за отчитане на намаляването или увеличаването на съдържанието на микроорганизми с чужд произход в морските води да се извършва в рамките на мониторинга по РДМС по Дескриптор 2 - Неместни видове.

Относно контролиращата институция следва се оставят заложените досега - Дирекции Варна и Бургас.

- **Мярка № 20** „Преразглеждане на зоните за драгиране и депониране на драгажни маси (изследване на пригодността на съществуващите места за депониране на драгажни маси и предложения за нови)“:

Необходимо е да се регламентират точно и ясно дейностите по драгиране и депониране на драгажни маси и какви са компетенциите на отделните институции, имащи касателство с тези дейности. Към момента са налице някои пропуски в съществуващото законодателство. Нямаше коментари по тази мярка.

- **Мярка 21** „Внедряване на термина морски отпадъци в съществуващото законодателство“:

Представителите на ИАМА и МРРБ поискаха разяснение дали има съществуваща дефиниция за морски отпадъци на европейско или международно ниво и какъв тип отпадъци обхваща.

С. Барова (БДЧР) направи пояснение относно съществуващата дефиниция съгласно UNEP и OSPAR Комисията (Изпълнителният орган на Конвенцията за защита на морската околна среда в Североизточния Атлантически океан), съответно разработеното европейско ръководство за мониторинг на морските отпадъци използва като база тази дефиниция.

Морските отпадъци са твърди отпадъци, получени в резултат на човешката дейности и попаднали в морската среда.

Т. Милкова (БДЧР) разясни, че анализа следва да обхване преглед на цялостното законодателство, касаещо управлението на отпадъците и аспектите, които не са обхванати достатъчно. Изготвяне на предложения за синхронизиране на изискванията на РДМС по отношение на отпадъците в морската среда и съществуващото законодателство с цел подобряване на управлението на отпадъците от сухоземни и морско - базирани източници на натиск.

Ако има нещо върху което да се акцентира в Закона за управление на отпадъците (ЗУО), то следва да се разгледа чрез тази мярка.

Отговорна институция за прилагането на мярката е Министерството за околната среда и водите, а всички други министерства ще бъдат отнесени към заинтересованите страни.

- **Мярка 22** - „Ограничаване на генерирането на подводен шум и енергия в морската среда от офшорните инсталации (платформи)“:

Т. Милкова (БДЧР) отбеляза, че предложенията на Министерството на енергетиката са взети предвид и вече са отразени във формуляра на мярката. При изготвянето на заданието за проучването следва да се поставят изисквания и за изследване на нивата на подводния шум. Ако проучването позволи да се дефинират гранични стойности, те ще се включат в дефинициите за ДСМОС.

Т. Милкова (БДЧР) попита представителя на МЕ дали има информация за определени гранични стойности за измерване на подводния шум в други държави.

И. Илиев (Дирекция „Природни ресурси, концесии, и контрол“, Министерство на енергетиката) обясни, че контрола се извършва чрез последващ контрол по изпълнението на проектите (докладите) за оценка на въздействие върху околната среда, издадени на фирмите - изпълнители на концесионни договори.

По отношение на посочените източници на финансиране за мярка № 22, не се налага промяна от първоначално заложените.

Г. Терзов (Д „УВ“, МОСВ) попита дали в концесионните договори се поставят задължения за извършване на собствен мониторинг и от какъв характер е той.

И. Илиев (МЕ), отговори че има заложените такива условия в концесионните договори и те се използват с цел превантивни действия за опазване на морската среда, с честота един път годишно. Правят се годишни отчети за изпълнение на заложените дейности от концесионните договори.

Министерството на енергетиката може да предостави информация, събирана по време на действие на концесионните договори на други институции, но след предварително уведомяване на титуляра на договора.

Г. Терзов (Д „УВ“, МОСВ) попита още представителя на МЕ дали се планират бъдещи действия оформяне и разработване на допълнителни блокове в ИИЗ на Р България.

Ивайло Илиев (МЕ), отговори, че засега няма постъпили заявления за създаване на нови блокове за търсене, проучване и добив на нефт и газ в ИИЗ.

Във връзка с необходимостта от поставяне на по-строги изисквания относно опазването на морската среда, Министерството на енергетиката има законово право да вменява и изисквания от такъв характер.

По време на сеизмичните изследвания, титулярите правят заснемане на морското дъно, батиметрия и други данни. Тези данни после се съхраняват в Националния геофонд. Информацията и данните могат бъдат обменени между БДЧР и Министерството на енергетиката.

- **Мярка 23 „Надграждане на създаденият регистър за околния (постоянен) и антропогенния (импулсен) шум, следвайки стандартизираните задължителни изисквания за докладване с цел същият да се превърне в оперативен инструмент“:**

Беше решено двете министерства, Министерството на енергетиката и Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, ще бъдат посочени като заинтересовани страни, а Министерството на околната среда / Басейнова дирекция „Черноморски район“ ще бъдат посочени в полето с отговорните институции за прилагане на мярката.

М. Георгиева (Главна дирекция „СПРРАТУ“, МРРБ) посочи връзката между Рамкова директива за морска стратегия 2008/56/ЕО и Директивата за морско пространствено планиране, както и необходимост от по-засилено сътрудничество между МРРБ и МОСВ във връзка с интегриране на работата по двете директиви и постигане на максимално добри резултати.

В края на срещата беше решено, ако присъстващите сметнат за необходимо, да изпратят допълнителни коментари по всички разгледани мерки.

11.05.2016 г.
МОСВ, гр. София

Протоколирал:
Стела Барова, гл. експерт
отдел „Опазване на морските води и мониторинг“
Басейнова дирекция „Черноморски район“